

■ Парламенцкі дзённік

ХТО ЗАКАЗВАЕ МУЗЫКУ?

Вялікая колькасць зваротаў грамадзян у Нацыянальны цэнтр інтэлектуальнай уласнасці звязана з аўтарскім правам. Учора ахову інтэлектуальнай уласнасці абмеркавалі парламентарыі і эксперты на круглым сталі на базе Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях.

Зараз Пастаянная камісія Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы рыхтуе да разгляду ў першым чытанні законы, якія прадугледжваюць унясенне дапаўненняў і змяненняў у Закон «Аб аўтарскім праве і сумежных правах» і ў некаторыя законы па прававой ахове тапалогіі

інтэгральных мікрасхем. Аляксей БІЧУРЫН, начальнік Цэнтра па калектыўным кіраванні Нацыянальнага цэнтра інтэлектуальнай уласнасці, растлумачыў некаторыя асаблівасці аховы аўтарскага права, а таксама расказаў пра вынікі 2017 года.

Так, у праекце закона прапануецца дапоўніць пералік выпадкаў свабоднага выкарыстання твораў у навуцальных мэтах. Раней такая магчымасць не прадугледжвалася.

Да таго ж Аляксей Бічурын прыводзіць прыклад, што ў галіне фонавай музыкі — калі, напрыклад, у кафе, рэстаранах ці на прадпрыемствах бытавога абслугоўвання гучаць мелодыі і песні — дзейнічае каля

600 дагавораў. Тым часам, паводле інфармацыі MAPGa, у нашай краіне дзейнічае як мінімум 50 тысяч аб'ектаў гандлю. У абсалютнай большасці з іх музыка ў той ці іншай форме гучыць, але, каб дайці да ўсіх карыстальнікаў, патрэбны і час, і рэсурсы...

Як мінімум 800 аўтараў штомесяц атрымаюць грошы за выкарыстанне іх творчасці. Летась было сабрана 5,2 млн рублёў аўтарскай платы на тэрыторыі Беларусі. 47 % ад іх прыходзяць ад вярчання (тэле-, радыё- і інш.). Тым часам сектар гуказапісу і сучасных лічбавых тэхналогій значна не расце.

Надзея АНІСОВІЧ

■ Фінансы

САКАВІК УЖО ХУТКА

Час падаваць падатковую дэкларацыю

Сёлета не пазней за 1 сакавіка трэба падаць у падатковыя органы дэкларацыю аб даходах за мінулы год. Тут варта адразу адзначыць, што далёка не ўсе абавязаны наведваць падатковую інспекцыю. Па-першае, дэкларацыі запаўняюць толькі падатковыя рэзідэнты нашай краіны. А гэта фізічныя асобы, якія фактычна знаходзіліся на тэрыторыі Беларусі больш за 183 дні ў календарным годзе. Па-другое, калі вы атрымлівалі даход з адной крыніцы, таксама можаце не турбавацца.

Якія даходы неабходна дэклараваць? Як атрымаць падатковую льготу? Ці плануецца пашыраць магчымасці электроннага дэкларавання даходаў? На гэтыя і іншыя пытанні адказваў эксперт — Андрэй КАВАЛЕЎСкі, начальнік упраўлення падаткаабкладання даходаў і маёмасці фізічных асоб Міністэрства па падатках і зборах, падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА.

ФОТА БЕЛТА

Падатковы вылік

Прадставіць дэкларацыю аб атрыманых даходах могуць і грамадзяне, якія атрымлівалі ў 2017 годзе даходы не па месцы асноўнай работы (па дагаворах падраду) і маюць права на атрыманне падатковых ільгот у выглядзе стандартнага, сацыяльнага, маёмаснага або прафесійнага падатковага выліку.

Права на сацыяльны падатковы вылік маюць плацельшчыкі, якія аплацилі навучанне (сваё ці блізкага сваяка) ва ўстанове адукацыі краіны пры атрыманні першай вышэйшай, першай сярэдняй спецыяльнай або першай прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Маёмасны вылік могуць атрымаць тыя, хто стаіць на ўліку для паляпшэння жыллёвых умоў і меў выдаткі на набыццё або будаўніцтва жылля. Інакш кажучы, калі чалавек, які мае месца асноўнай працы, атрымлівае таксама даходы яшчэ недзе, то пры наяўнасці права на адпаведны падатковы вылік ён можа звярнуцца па іх атрыманне ў падатковы орган. Для гэтага неабходна прадставіць падатковую дэкларацыю, пазначыць у ёй даходы, атрыманыя не па месцы асноўнай працы, а таксама прыкласці дакументы, якія пацвярджаюць права на падатковы вылік.

Калі крыніца даходу невядомая

Андрэй Кавалеўскі адзначыў, што падатковымі органамі аналізуецца даходы і маёмаснае становішча людзей. Па выніках аналізу выяўляюцца асобы, чые расходы значна перавышаюць афіцыйна атрыманыя імі даходы. У такіх асоб падатковыя органы патрабуюць дэкларацыі аб даходах і маёмасці.

Калі вызначана, што расходы грамадзяніна перавышаюць яго даходы, і прадстаўленыя ім тлумачэнні не дазваляюць вызначыць крыніцу даходаў, за кошт якіх патрачаныя такія сумы, то даходы такой асобы, вылічаныя падатковым органам зыходзячы з сум перавышэння расходаў над даходамі, падлягаюць падаткаабкладанню. Так, у 2017 годзе падатковымі органамі прааналізавана інфармацыя аб даходах і расходах каля 17 тысяч грамадзян. Больш за 3 тысячы з іх па патрабаванні падатковага органа не змаглі пацвердзіць крыніцы сваіх даходаў, зрасхо-

даваных на набыццё маёмасці і на іншыя мэты, у сувязі з чым ім прад'яўлены да выплаты падатковы падатак на агульную суму 4,8 млн рублёў.

Падаткі і штрафы

Калі тэрмін прадстаўлення дэкларацыі парушаны, то грамадзянін можа быць прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці ў выглядзе штрафу. Так, пры наяўнасці да выплаты сумы падатку і пратэрміноўцы прадстаўлення дэкларацыі больш чым на тры працоўныя дні штраф складзе ад дзвюх да дзесяці базавых велічынь (цяпер адна базавая велічыня — 24,5 рубля).

Такая ж адказнасць прадугледжана, калі падатку да выплаты няма, але тэрмін прадстаўлення дэкларацыі парушаны больш чым на 12 месяцаў. Можа скласціся сітуацыя, калі дэкларацыя прадстаўлена своечасова, але падатак не выплачаны або выплачаны не ў поўным аб'ёме. Калі незаплачаная сума падатку перавышае базавую велічыню, штраф складзе 15 % ад гэтай сумы, але не менш за 0,5 базавай велічыні (гэта значыць не менш за 12,25 рубля).

Па выніках работы падатковых органаў за мінулы год 6370 грамадзян, якія своечасова не прадставілі падатковыя дэкларацыі і не выплацілі ва ўстаноўлены тэрмін падатковы падатак, былі прыцягнуты да падаткаабкладання. Сума дадаткова прад'яўленага падатку складала 4,4 млн рублёў.

Праводзяцца праверкі ў дачыненні да фізічных асоб, якія ажыццяўляюць незарэгістраваную дзейнасць, а таксама асоб, чые расходы не адпавядаюць атрыманым даходам. У выпадку ўстанаўлення факта няпоўнай аплаты або нявыплаты падатку прымяняецца адміністрацыйная адказнасць. Разам з тым, калі вы ў першапачатковым варыянце дэкларацыі памыліліся і не цалкам пазначылі даходы, якія падлягаюць падаткаабкладанню, можна прадставіць удакладненую падатковую дэкларацыю і зрабіць даплату падаходнага падатку. Пры гэтым, калі ўдакладненая сума падатку будзе выплачана не пазней за 15 мая, адміністрацыйная адказнасць не будзе прымяняцца.

Сяргей КУРКАЧ

■ Па-суседску

НАРАСЦІЦЬ РЭЖЫМ ДАВЕРУ

У Мінску знаходзіцца высокая дэлегацыя з Латвіі

Нашу краіну наведваў прэм'ер-міністр Латвійскай Рэспублікі Марыс Кучынкіс. Учора ён правёў сустрэчу як са сваім калегам Андрэем Кабьяковым, прэм'ер-міністрам Беларусі, так і з кіраўніцтвам абедзвюх палат беларускага парламента.

Па словах Міхаіла Мясніковіча, старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, Беларусь выступае за развіццё добрасуседскіх адносін, а таксама за нападунне двухбаковага супрацоўніцтва новымі, канкрэтнымі праектамі. Беларускі бок задаволены актывізацыяй міжпарламенцкага супрацоўніцтва, падкрэсліў сенатар. Таксама асобным фактарам развіцця стасункаў для Латвіі можа стаць выхад праз нашу краіну на рынкі Еўразійскага эканамічнага саюза — Арменіі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі. «Латвія магла б больш актыўна выкарыстоўваць магчымасці нашых двухбаковых адносін для таго, каб прасоўваць свае інтарэсы ў межах ЕАЭС», — адзначыў ён.

Пры гэтым важна, каб у гэтым кірунку працавала не толькі кіраўніцтва ведамстваў, але і профільныя камісіі, камітэты, міністэрствы. «Так мы можам нарошчваць рэжым даверу. Мы часам саромеемся пра гэта казаць, — адзначыў спікер верхняй палаты беларускага парламента, — але гэта такая рэч, якая пастаянна патрабуе кантактаў, абмеркавання. Тады і фарміруецца добры клімат, сама атмасфера». Варта таксама звярнуць увагу на міграцыйную палітыку, пытанні наркатрафіка, пагранічнай інфраструктуры, гуманітарную сферу, супрацоўніцтва ў міжнародных арганізацыях, а таксама ў гандлёва-эканамічным плане — на работу паміж беларускімі і латвійскімі рэгіёнамі з інвестарамі з трэціх краін.

У сваю чаргу Марыс Кучынкіс заклікаў рабіць зрухі ў развіцці двухбаковага супрацоўніцтва. Па яго словах, ён бачыць шмат пунктаў, у якіх нам яшчэ належыць зрабіць крокі наперад.

Латвійскі прэм'ер правёў таксама сустрэчу з Андрэем Кабьяковым. У канцы перагавораў падпісана Пагадненне паміж урадамі Беларусі і Латвіі аб раннім апавяшчэнні пра ядзерныя аварыі, абмен інфармацыяй і супрацоўніцтва ў сферы ядзернай бяспекі і радыяцыйнай абароны.

Вераніка ПУСТАВІТ

УРАЧЫСТЫ МОМАНТ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Гэтая цырымонія пазначае, што Алімпіяда ўжо зусім блізка, мы тут разам усе ў зборы, у добрым настроі, гэта ўсё ўрачыста. Бачачы, як пад'ямаецца наш сцяг, мы адчуваем падтрымку ўсёй краіны», — падзялілася сваімі ўражаннямі Дар'я Домрачава.

«Калі сцяг пад'ямаецца, заўсёды для мяне гэта ўрачысты момант, ёсць патрыятычныя пачуцці, «мурашкі» заўсёды па целе бягуць», — адзначыў Сяргей Далідовіч.

Нагадаем, што заўтра ў 14.00 па беларускім часе адбудзецца цырымонія адкрыцця Алімпіяды-2018 у Паўднёвай Карэі. Парад краін-удзельніц традыцыйна адкрываюць грэкі, а астатнія зборныя пройдуць па алімпійскім стадыёне ў алфавітным парадку (на карэйскай мове). Апошнімі перад гледачамі з'явіцца паўночнакарэйскія і паўднёвакарэйскія спартсмены.

Дарэчы, напярэдадні Міжнародны Алімпійскі камітэт пазваў права паказаваць шоу адкрыцця агенцтва Reuters за тое, што яны выклалі ў інтэрнэт фота з рэпетыцыі запальвання алімпійскага агню.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

○ У тэму

Сцяг Беларусі на цырымоніі адкрыцця Алімпійскіх гульняў панясе Ала ЦУПЕР. Фрыстайлістка, алімпійская чэмпіёнка Сочы-2014, была абраная сцяганосцам на агульным сходзе беларускіх алімпійцаў у Пхёнчхане.

«10 лютага пачнуцца спаборніцтва па біятлоне, лыжных гонках, шорт-трэку і канькабежным спорце. Мы зыходзілі з таго, каб не парушыць графік падрыхтоўкі спартсменаў да найважнейшых стартаў чатырохгоддзя, — падкрэсліў шэф-місіі Аляксандр Барауля. — Да таго ж сцяганосцам павінен быць дасведчаны, знакаміты і вядомы атлет. У Алы Цупер усё гэта ёсць. Ды і, як вядома, спартсменка збіраецца пазмагацца за медаль на Гульнях у Пхёнчхане. Таму вырашана было даверыць гэтую місію ёй. На наш погляд, з усіх бакоў годны выбар».

Адзначым, што за апошнія дзесяцігоддзю сцяг беларускай дэлегацыі на Алімпійскіх гульнях неслі: хакеіст Алег Антоненка (Банкувер-2010), тэнісіст Максім Мірны (Лондан-2012), фрыстайліст Аляксей Грышын (Сочы-2014), прадстаўнік кулявой стральбы Сяргей Мартынаў (Рыа-2016).